

Editorul a dat totodată descrierea manuscrisului¹ și un studiu lingvistic al textului (p. IX—LIX), un glosar și indice de nume proprii (p. 271—290). O altă analiză lingvistică a aceluiași manuscris a prezentat Gr. Nandriș, în lucrarea *Aspectele verbale în Evangheliarul slav de la Putna* (sec. XIII—XIV), susținută ca teză de doctorat la Facultatea de litere a Universității Jagellone din Cracovia și publicată în „Codrul Cosminului“, I, 1924. Dispunem, de asemenea, de o descriere recentă a acestui manuscris, datorată lui Paulin Popescu².

Manuscrisul conține 146 file (26 × 18 cm.), scrise pe două coloane (29 rânduri pe pagină), pe pergament de calitate superioară. Scrierea este uncială, asemănătoare cu cea a *Evangheliei galițiene* din 1283; ornamentația este modestă, cu chenare și inițiale în motive geometrice, în negru și roșu. Legătura veche în lemn și piele datează, cu aproximație, din secolul al XVII-lea.

Cuprinsul: pericopele evanghelice pentru sîmbătă și duminică, în ordinea calendarului, începînd cu duminica Învierii. La sfîrșit este un sinaxar cu evangheliu pe sfinți și sărbători, începînd cu luna septembrie.

Limba prezintă unele trăsături ale redacției ruse apusene:

— denazalizarea $e > u$ ($j\epsilon > ju$)³: оускршю, къ соувоуоу (p. 19), къз-моушаше кодоу, боудеть (p. 21), глаголюще (p. 23), соудкте рѹки (p. 24), соуца (p. 36), кѹроую (p. 38);

— denazalizarea $e > a$ ($j\epsilon > ja$): патн (p. 24), рѹша (p. 53), изъкъ (p. 82), чадомъ (p. 87), начаша (p. 159), ближнѹи градъ (p. 69); semnalăm de asemenea confuzia dintre cele două litere, de ex. дивлауу сѹ (p. 23), родителѹ (p. 37);

— transformarea ierului mare în poziție intensă în o : ропоуъ (p. 23), собраша (p. 38);

— transformarea lui v inițial în u : жнкъ боудет оу кѹкы (p. 22), оу соувоуоу (p. 24), оу праздъникъ (p. 39);

— trecerea $y > i$ (și confuzia celor două litere): пакн (p. 37, 53 ș.a.), по-гнбнетъ (p. 33), левгъиты (p. 2), штъ роуки (p. 35), книги (p. 35);

— palatalizarea $*dj > ž$: межю (p. 19), прѹже (p. 53).

În baza analizei lingvistice putem presupune că acest manuscris a fost copiat în nordul Moldovei sau în Ucraina⁴.

9. *Fragment de evangheliar de la Rîșnov*, sec. XIII—XIV⁵, B.A.R., ms. sl. 613.

A fost descris de P. P. Panaitescu în vol. II al catalogului, rămas în manuscris.

¹ V. și E. Kałuźniacki, *Ruthenische Literatur und Sprache*, în „Oesterreiche-Ungarische Monarchie in Wort und Bild“, Band XV, Viena, 1899, p. 393—395.

² Paulin Popescu, *Manuscrisele slavone din mănăstirea Putna*, în BOR, 1962, nr. 1—2, p. 113—116.

³ Trimiterile sînt la ediția Kałuźniacki.

⁴ Gr. Nandriș considera, în baza aceluiași trăsături, că a fost scris în Galiția sau Volinia (op. cit., p. 13).

⁵ D. P. Bogdan datează acest manuscris „dacă nu de la sfîrșitul secolului al XI-lea, cel puțin de la începutul veacului următor“ (*Compendiu...*, vol. II, p. 49), dar argumentele d-sale nu ne-au convins.